

Alle bekendt, at, naar der staaer: „paa Landet“, saa menes der kun hermed Kongeriget; men det gjælder naturligvis ligesaa lidt Landene udenfor Kongeriget, som det gjælder Landet i Maanen eller andre Steder. Naar han opholdt sig over det Udtryk: „benytter Nogen sin Ret til Høkerhandel til at drive Krobold“, da forekommer det mig at være aldeles indlysende, at, forsaavidt Nogen bruger sin Ret til Høkerhandel paa en saadan Maade, misbruger han den (Afbrydelse af Tscherning og Grundtvig.). Ja, det falder mig noget vanskeligt at svare paa Bemærkninger, der komme fra to forskjellige Sider, det skulde derfor være mig kjært, om de ærede Herrer Skiftevis vilde gjøre det. Naar den samme ærede Rigsdagsmand har ankæt saameget over Salget af for 1 Rd. ad Gangen og har givet en meget moersom Fremstilling af, hvad man forlangte med den høire og med den venstre Haand, saa troer jeg ogsaa, at dette er en Modsigelse af den Mening, der ligger i Lovbestemmelsen, der jo fastsætter et vist Beløb, hvorfors der maa sælges. Det er ganske sandt, at der er mangfoldige Tilfælde, hvori det kan overtrædes; men Lovgivningen opnaaer dog det, den tilsigter, nemlig at forhindre den egentlige Handel en gros. Lovgivningen er ikke uvidende om, at Bestemmelserne ikke strengt kunne overholdes; men det er kun de grovere Misbrug, man vil forhindre. Den Bestemmelse, som forbyder Nogen at føre forseglede Breve med sig, er det jo umuligt strengt at overholde; men denne Bestemmelse forhindrer jo dog, at der etableres noget privat Postvæsen ved Siden af det offentlige, og saaledes forholder det sig ogsaa med denne Bestemmelse. Hvad der endelig er bemærket med Hensyn til, at Artillerne skulde kjøbes i „Kongerigets Kjøbstæder“, da kan det gjerne være, at dette kunde være sat noget anderledes. Jeg finder det imidlertid ret naturligt, naar der føres en idelig Anke og Besvær fra Kongerigets Kjøbstæder over Loven, at det da, ligeoverfor dette Besvær, siges: „Ja, I see jo, at I ikke kunne lide nogen Stæde; thi der staaer jo, at Værene skulde kjøbes i Kongerigets Kjøbstæder.“ Forøvrigt maa jeg tilstaae, at jeg forstaaer „Kongerigets Kjøbstæder“, som der staaer i § 2, saaledes, at

derunder ogsaa indbefattes Kjøbenhavn; thi naar der siges „Kongerigets Kjøbstæder“, saa kan Kjøbenhavn ikke være udelukket fra dette Begreb. Naar altsaa dette forholder sig saaledes, troer jeg ogsaa, at det samme maa være Tilfældet, naar der i den 3die Sætning i samme Paragraph staaer: „Høkerne i Kjøbstæderne.“ Jeg veed ikke, om man kunde faae nærmere Regler for, hvad der menes i Lovforslaget, naar der siges i den 3die Sætning, at det kun angaaer saadanne Qvantiteter, som for Høkerne i Kjøbstæderne ere bestemte, naar man, som jeg forstaaer Loven, indbefatter Kjøbenhavn under „Kongerigets Kjøbstæder“, og disse forskjellige Regler for Kjøbstæderne ville altsaa komme til Anvendelse hver for sit Landdistrict. Forøvrigt maa jeg tilstaae, at jeg rigtignok ogsaa paa et andet Sted har seet en meget ivrig og varm Kritik af Uendringer, som Love have undergaaet her, saa at det ikke er andet end en Art Gjengjældelse, at man her saa strengt kritiserer, hvad der er kommet fra et andet Sted. Men jeg for mit Bedkommende troer just ikke, at denne Fremgangsmaade er den heldigste til at bevare den gode Samstemning imellem Thingene. Hovedformaalet ere vi jo Alle entge om, med Undtagelse af et Par ærede Herrer, nemlig at tage Loven saaledes som den er.

Ordføreren: Det har været mig meget kjært at høre den ærede sidste Taler, thi jeg har deraf lært, at i Form af et Forsvar kan der føres en mildere Kritik end den, jeg førte i Form af et Angreb. Jeg troer ikke, at han har gjort Andet, end i Form af et Forsvar, at kritisere Loven. Da jeg begjærte Ordet, faldt der fra den næstsidste Taler et Udtryk, som jeg ikke syntes vi kunde lade staae uberørt hen. Han udtalte sig, som om det at drive Handel var Lediggang; jeg synes omtrent det var saaledes. Han frygtede for, at en Adkomst til at drive Høkerhandel paa Landet skulde understøtte Lediggang; der var nok paa Landet, som havde Tilbøielighed til Lediggang, og der skulde derfor ikke gives dem en yderligere Opmuntring dertil. Naar dette skal forstaaes i sin Almindelighed, saa forekommer det mig, at det maa forstaaes saaledes, at